

Il-Banda Re Ġorġ V fl-Italja. Cave - Ruma. 3 sa 9 ta' Lulju 2007.

Hekk kif ghaddiet il-festa 2006, mimli b'kuraġġ wara s-suċċess taz-żjara f'Malta minn David Morris u *St. Keverne Town Silver Band*, komplejt nahdem fl-isfera Internazzjonali. F'mohhi kelli s-sena 2007, sena li fiha l-Banda Re Ġorġ V taghlaq 60 sena. Hsibt li kien xieraq illi ghal din is-sena naghmel xi haġa iżjed għall-Banda taghna f'dan il-*birthday* speċjali. Ftit qabel il-festa 2006 kont irċevejt stedina mill-Italja ghal Festival Internazzjonali tal-Baned li kellu jsir ġewwa l-belt ta' Cave viċin Ruma. Eżatt wara l-festa pproponejt l-ideja li niehdu sehem f'dan il-festival lill-kumitat, li min-naħa tiegħu qabel miegħi. Dan kollu wassal sabiex bejn it-3 u d-9 ta' Lulju 2007 il-Banda Re Ġorġ V telgħet iddoqq għat-tieni darba ġewwa l-Italja.

Iż-żjara tal-Banda Re Ġorġ V fl-Italja – Lulju 2007:

L-ewwel kuntatt li kelli kien ftit xhur qabel il-festa 2006 meta permezz ta' email minn Cave irċevejt stedina sabiex niehdu sehem matul Festival Internazzjonali għall-Baned imsejjah bħala *Festa del Socio – Cave, 2007*. Minn hemm 'il quddiem nista' ngħid li bis-*support* kontinwu ta' marti Antoinette, għamilt sena w nofs hídma bejn kuntatti u arrangamenti sabiex wasalna halli ffit gimghat ilu l-Banda taghna setgħet tagħmel it-tieni avventura tagħha barra minn Malta.

F'Marzu li għadda jien u l-familja tiegħi tlajna l-Italja fejn iltqajna mal-Banda *Associazione Bandistica Citta' di Cave*, organizzaturi ta' dan il-Festival. Hemmhekk iffinalizzajt kollox u wkoll wassalt stedina uffiċċjali mingħand is-Socjeta' taghna sabiex il-Banda ta' Cave żzur Malta għall-festa ta' l-2008, stedina li ntlagħet bil-ferħa min-naħa tat-Taljani. Ta' min jgħid ukoll illi fuq talba tat-Taljani jien kont involut ukoll f'hídma sabiex il-Banda minn Cornwall *St. Keverne Town Silver Band* hadet sehem ukoll f'dan il-festival. B'hekk dan il-Festival serva wkoll sabiex nergħu niltaqghu mal-Banda Inġliża li kienet mistiedna mis-Socjeta' għall-festa tas-sena l-oħra.

L-avventura taghna ġewwa l-Italja bdiet nhar it-Tlieta 3 ta' Lulju 2007 filgħodu meta grupp ta' 72 ruh bejn Bandisti u Partitarji hallejna Malta lejn Ruma. Mal-wasla taghna sibna l-*Pulmans* jistennewna li haduna ghal *excursion* ġewwa l-Belt ta' Tivoli fejn kellna l-opportunita' nzuru *Villa Este*, post bi ġmiel liema bħalu

fosthom ġnien enormi mimli nixxieghat u funtani. Wara Tivoli kompleja t-triq lejn Cave fejn sibna jistennewna l-Kumitat tal-Banda ta' Cave mmexxija minn Blandino Sfera, President, delegazzjoni mill-Kunsill ta' Cave, flimkien mal-Banda Ingliża minn St. Keverne. Wara din il-merħba kulhadd erhieh lejn il-lukanda. Wara li jien flimkien mal-President tal-Banda ta' Cave solvejna xi problemi logistiċi li nqalghu ma xi bandisti barranin li kienu magħna, nżilna għall-ikel u kellna l-kumpliment tas-serata liberu.

L-Erbgħa 4 ta' Lulju 2007 kienet ġurnata ferm importanti matul din il-ġimgħa. Kmieni filgħodu l-grupp Malti flimkien mal-grupp Ingliż tlaqna lejn Ruma fejn hadna sehem attiv waqt l-Udjenza tal-Papa fil-Vatikan. Hekk kif dhalna sibna post riservat għalina flimkien ma' żewġ baned oħrajn, wahda mill-Polonja u l-oħra mill-Italja. Kienet esperjenza ferm sabiħa li tqabbdek il-bard meta tisma' u tara l-Banda tagħna ddoqq ġewwa *Sala Paolo VI* fil-vatikan. Billi l-Papa ittardja f'it ma' wasal kellna ċans

indoqqu f'it mhux hażin. Il-mużika hija verament lingwa universali – tirrejalizza dan meta tara erbgha baned minn pajjiżi differenti idoqqu b'mod alternat spontanament. Esperjenza li ma tinsa qatt meta tara nies ġejjin mid-Dinja kollha jċapċu u japplawdu lill-Banda tagħna. Wara li spicċat l-udjenza mxejna flimkien tul *Via della Conciliazione* lejn *Castel Sant' Angelo* f'Ruma, wiehed mill-monumenti l-aktar importanti ġewwa Ruma. Hemmhekk il-Banda Re Ġorġ V flimkien mal-Banda ta' St. Keverne daqqew marċi wara xulxin propju fit-triq li tagħti għad-dahla principali ta' dan il-monument/mużew. Wara li kellna l-ikel u f'it hin mistrieh barra għad-dell ta' dan il-Kastell, qbadna l-*Pulman* li hadna lejn *Piazza dei Quiriti* fejn il-Banda Re Ġorġ V u *St. Keverne Town Silver Band* taw kuncert quddiem il-funtana li hemm tiddomina din il-Pjazza importanti ġo Ruma. Wara l-Kuncerti lkoll ergajna lura lejn il-lukanda għall-ikel ta' filgħaxija. B'hekk temmejna din il-ġurnata hekk importanti li għandha tagħmilna lkoll kburin. Veru kienet ġurnata twila għall-Banda tagħna u għall-Banda ta' St. Keverne, pero' meta nħarsu lura għandna nindunaw illi din kienet ġurnata kbira għas-Socjeta' tagħna. Flimkien ktibna paġna storika oħra għas-Socjeta' u l-Imqabba. Il-Banda Re Ġorġ V daqqet ġewwa l-Vatikan, fost folla enormi ta' nies mid-dinja kollha, u l-aktar importanti, f'waqtet minnhom f'it metri biss il-bogħod mill-Papa Benedittu XVI. Dan ma kienx biżżejjed – daqqejna f'postijiet prominenti ġewwa Ruma. M'hix ħolma ta' kull Banda Maltija li ddoqq quddiem monument hekk kbir u Importantu fiċ-ċentru ta' Ruma, bħalma hu *Castel' Sant' Angelo*? Għandek tħossok kburi meta ssir taf illi Pjazza hekk importanti fiċ-ċentru ta' Ruma bħalma hi *Piazza dei Quiriti* tingħalaq għat-traffiku sabiex il-Banda tagħna tkun tista' ddoqq?

Il-Ħamis 5 ta' Lulju kienet gurnata ta' divertiment għalina billi morna għal *excursion* li ħaditna Castel Gandolfo, il-post fejn il-Papa għandu r-residenza tas-sajf. Inzilna wkoll *Lago Albano*, għadira fil-vicin li jgħidu hija bokka ta' vulkan antik li illum inbidlet f'għadira hekk sabieħa. Filgħaxija kellna mbagħhad iċ-ċans li nassistu għall-kunċert tal-Banda *Associazione Bandistica Citta' di Cave*, parti mill-*Primo Raduno Internazionale di Bande Musicali – Festa del Socio 2007*.

Il-Ġimgħa 6 ta' Lulju 2007 filgħodu kellna *excursion* lejn Cassino. Hemmhekk żorna l-Monasteru ta' Montecassino, monasteru bi storja twila li fl-aħħar gwerra dinjija kien gie distrutt kompletament minn bombardamenti, li iżda mbagħhad reġa gie mibni eżatt

kif kien qabel ma' gie mgarraf. Interessanti għal ħafna Maltin kienet iż-żjara fil-mużew ta' dan il-monasteru li jgħiegħlek tgħix l-istorja ta' dan il-bini storiku li nsibu fl-Italja. F'dan il-jum irritornajna kmieni fil-lukanda minħabba li l-Banda Re Ġorġ V kellha tkun impenjata permezz ta' programm mużikali ġewwa l-anfitejtru ta' Cave fejn kienet qed issir il-*Festa del Socio 2007*. Matul is-serata l-ewwel assistejna għal Kunċert tal-Banda Franciża *Harmonie Municipale Le Cateau Cambresis* li ġejja mit-Tramuntana ta' Franza, ftit 'il bogħod mill-fruntiera mal-Belġju. Eżatt wara ħadna postna fuq il-palk aħna fejn daqqejna programm mużikali li ntlaga' tajjeb ferm mill-udjenza numeruża preżenti.

Matul il-jum tas-Sibt 7 ta' Lulju ergajna morna Ruma, din id-darba sabieħ nagħmlu dawra ta' nteress madwar din il-Belt Storika. L-ewwel kellna żjara madwar il-Bażilika ta' San Pietru, żjara gwidata minn Mons. Renzo Cilia, qassis Malti li jgħix ġewwa Ruma, u jaħdem ġewwa l-Vatikan. Matul il-jum ukoll kellna l-opportunita' naraw aktar postijiet

f'Ruma fosthom *Fontana di Trevi*, *Piazza del Colosseo*, *Piazza Navona*, u *Piazza Venezia* fost oħrajn. Filgħaxija rritornajna Cave fejn assistejna għal aktar kunċerti mill-Baned mistiedna. L-ewwel kellna lill-Banda Militari Taljana *Dei Granatieri di Sardegna*. Fl-aħħar ta' dan il-kunċert ipprezentajna wkoll rigal f'isem is-Soċjeta' lil din il-Banda. Ikkonfermajt ukoll l-idjoma 'Id-dinja zghira', meta eżatt wara l-kunċert iltqajt ma' bandist Antonio Conte li qalli hu ħabib kbir ta' Ilio Volante,

kompożitur u mużiċista Taljan li jien nikkorrispondi miegħu ta' sikwit bl-emails. Wara l-Banda *Dei Granatieri di Sardegna* kien imiss lill-Banda habiba tagħna *St. Keverne Town Silver Band* li tat kuncert denju ta' Banda Professjonali li hi. Tant hu hekk illi fl-aħħar tal-Kuncert Maurizio Mazzenga, uffiċċjal tal-Banda ta' Cave niżel jiġri fil-platea bi flixkun inbid sabiex jagħmel *brindisi* mas-surmast tal-Banda Stuart Chappell. Fl-aħħar ta' dan il-kuncert il-Banda mhux talli intalbet tagħmel *Bis*, iżda saħansitra kellha tagħmel *Tris* !! Hadt gost hafna nara lil shabi Taljani jkantaw ferhanin u kburin l-innu Taljan fl-aħħar tal-Kuncert. Hassejtni ferħan u kburi għax permezz ta' xogħli irnexxieli għal darb' oħra nagħmel xi haġa ta' sodisfazzjon għal kulhadd !!

L-aħħar gurnata tagħna ġewwa Cave bdiet permezz ta' quddies fil-knisja ta' Santo Stefano, li tinsab bieb ma' bieb mal-muniċipju ta' Cave, fejn il-Banda ta' Cave għandha l-kwartieri tagħha. Hassejtni verament kburi b'dak li wettaqt meta l-Liturgija tal-Kelma inqrat bil-lingwi kollha tal-pajjiżi rappreżentati fil-Festival tal-Baned. L-ewwel tela' jaqra bandist mill-Banda ta' Cave li qara' l-ewwel żewġ lezzjonijiet bit-Taljan. Imbagħad il-Kappillan tal-Knisja qara' l-Evangelu bit-Taljan li mbagħad inqara'

bil-Franċiż minn Bandist tal-banda Franċiża, bl-Ingliż minn Alan Retallack, manager tal-banda mill-Ingilterra, u fl-aħħar bil-Malti, li nqara minni f'isem il-Banda tagħna. Kienet esperjenza oħra li ser tibqa fil-memorja tiegħi. Matul din l-esperjenza kellni sehem kbir sabiex religjonijiet differenti jingħaqdu u jieħdu sehem attiv f'celebrazzjonijiet Kattoliċi. Ta' sodisfazzjon kbir huwa l-fatt illi nies li ma jhaddnux ir-religjon tagħna taragħhom kburin meta jieħdu sehem f'dan it-tip ta' attivitajiet tar-religjon tagħna. Wara l-quddies saret sfilata mill-Baned parteċipanti madwar Cave. L-ewwel imxew l-Ingliżi, imbagħad aħna l-Maltin, warajna l-Franċiżi, u fl-aħħar kif inhu xieraq, il-Banda ta' Cave f'isem l-Italja. Hekk kif spicċat l-isfilata ġejna offruti *Aperitivo Musicale* li kien jikkonsisti f'xorb u helu tradizzjonali ta' Cave. Wara nofsinhar l-erba' baned ergajna l-tqajna flimkien għall-Gran Finale, imsejjah mit-Taljani, *Raduno Bandistico e Concertone Finale*. Reġgħet saret sfilata mill-erba' baned wara xulxin miċ-ċentru ta' Cave sa l-Anfitejtru fejn sar il-Festival. Hemmhekk indaqqu numru ta' marċi minn kull Banda ndividwali. Wara sar bdil ta' rigali bejn l-erba' baned u s-Sindku ta' Cave. Eżatt wara kull Banda daqqet l-innu nazzjonali tal-pajjiż rispettiv. Imbagħad il-Baned kollha

ingħaqdu f' Banda waħda sabiex idoqqu l-marċ *Armi e Brio* magħżul mill-Banda ta' Cave. Kollox ġie fi tmiemu permezz ta' l-Innu Ewropew *Ode to Joy* ta' *Beethoven*.

L-avventura giet fi tmiemha it-Tnejn 9 ta' Lulju. Fi sbieh il-jum għarna kollox lura fil-bagalji u wara li sellimna lill-President tal-Banda ta' Cave Blandino Sfera u lis-Surmast tal-banda ta' Cave Giuseppe Ambrosini irkibna l-*Pulmans* li ħaduna lura lejn l-ajruport ta' Fiumicino minn fejn qbadna t-titjira lura lejn Malta, fejn wasalna wara nofsinhar.

Meta nħares lura lejn din l-esperjenza kemmxejn friska f'moħħi nħoss sodisfazzjon kbir. Nammetti li ma kienx faċli għalija norganizza ħaġa bħal din. Jien bniedem li nkun nixtieq kollox jimxi perfett kif inkun ippjanajtu jien. Pero jkolli nammetti li fid-dinja xejn ma' jista' jkun perfett. Il-Malti jgħid: 'Mitt bniedem, mitt fehma'. Ahna ġewwa l-Italja konna 72 ruh. Il-Malti jgħid ukoll illi: 'Anke l-imsaren fiż-żaqg igorru'. Tista timmaġina allura 72 ruh ilkoll flimkien !! Jien niringrazzja minn qalbi lill-maġġoranza tan-nies li kellna magħna għall-koperazzjoni li wrew miegħi waqt din il-biċċa xogħol li żgur ser tkun okkażjoni oħra li titnizzel b'ittri tad-deheb fl-istorja tas-Socjeta' tagħna. Fl-aħħar iżda mhux l-inqas, grazzi kbira lil marti Antoinette. Flimkien fil-kwiet ta' darna qattajna hafna hin fuq il-kompjuter u fuq it-telefon nikkomunikaw ma' ħbiebna Taljani u Inglizi sabiex stajna norganizzaw avveniment hekk kbir mill-aħjar li stajna. Grazzi kbira lit-tifla tiegħi Martina talli ħadet paċenzja bija. Nammetti illi kelli nnaqqas xi ftit mill-ħin magħha biex stajt naħdem fuq din is-safra !!

